

Menselijke eenheid

Het westerse christendom was duizend jaar lang verenigd onder één hoofd. In die periode heerste de paus van Rome over de aardse vorsten. Er was dus ruim de gelegenheid om er een millennium van vrede en voorspoed van te maken. In plaats daarvan noemen wij die periode de 'duistere middeleeuwen': een tijd van rampspoed en ellende, vol van godsdienstige vervolgingen door o.a. de 'inquisitie'. Het enige licht was afkomstig van de brandstapels van de martelaren.

Hervormers zoals Huss, Luther en Wycliff wilden de kerk niet scheuren, maar haar misstanden corrigeren. Maar zij werden in de ban gedaan en gedwongen om een nieuwe afsplitsing te vormen. Macht in handen van mensen leidt tot corruptie, intolerantie en vervolging, zelfs als ze 'christen' zijn. Ook de staatskerken van de reformatie vervolgden hen die anders dachten.

Zoeken naar juiste vorm

Er zijn al veel pogingen ondernomen om terug te keren naar een schriftuurlijke vorm van bestuur. Maar gewoonlijk overstijgen die pogingen de plaatselijke gemeente. Daarvoor heeft God geen openbaring gegeven. Bovendien voegt de mens zijn eigen eisen en voorwaarden toe, om de christenen te verenigen. Meestal gaat het dan om een *ritueel*, zoals de baptisten, om een *vorm van bestuur*, zoals de presbyterianen (die de leiding in handen geven van oudsten), of om een *ervaring*, zoals de pinksterbeweging. Maar hoewel die eisen op zich goed of verkeerd kunnen zijn, zij kunnen nooit de schriftuurlijke basis voor eenheid zijn, want zij *verdelen!*

Pogingen om tot meer eenheid te komen in het christendom lijken in toenemende mate succes te hebben. Recent (1 mei 2004) ontstond in ons land een nieuwe kerk, de Protestantse Kerk in Nederland (PKN), waarin drie kerken (de gereformeerde, hervormde en lutherse kerken) zich verenigden tot één nieuwe. Ook in de evangelische wereld klinkt steeds sterker de roep om 'de krachten te bundelen'. Een voorbeeld daarvan is de Evangelische Alliantie, die probeert lokale gemeenten meer op één lijn te brengen. De Evangelische Alliantie werkt weer samen met de Raad van Kerken in Nederland. Daarin trachten op hun beurt diverse kerken tot meer eenheid te komen. Op wereldwijde schaal gebeurt dit door de Wereldraad van Kerken.

Basisprincipes

Ongetwijfeld zijn er in deze kerken veel toegewijde en trouwe dienaren van Christus, die ernstig op zoek zijn naar de *basisprincipes* van Gods woord, die door allen erkend kunnen en moeten worden. Maar dat is onnodig en onmogelijk. De Heer heeft ons immers zijn *aanwijzingen* gegeven in zijn woord. Opmerkelijk daarbij is dat er in de brieven van Paulus met geen woord gerept wordt over hoe de kerk als geheel bestuurd moet worden. Zijn zorg gaat uit naar al de gemeenten (2 Kor.11:28). In sommige zaken gaf hij voorschriften voor alle gemeenten (1 Kor.7:17). Maar hij liet de heiligen als geheel onder het directe toezicht van hun verhoogde en verheerlijkte Hoofd. Aan Hem alleen moet de uitgeroepen gemeente zich houden (Kol.2:20).

Bestuur bij koninkrijksgemeente

Toen het ging om de verkondiging van het Koninkrijk was er een vergadering van oudsten en apostelen in Jeruzalem (Hand.15:2). Zij formuleerden een *decreet*, dat zij

'dogma' noemden. Paulus gaf deze *dogma's* door aan de heiligen in de diverse steden waar hij was geweest (Hand.16:4). Maar later, toen hij de grote waarheden voor de huidige tijd onthulde, werd – figuurlijk – de middenmuur van de stenen omheining, de sorèg, afgebroken. Deze muur maakte scheiding tussen besnedenen en onbesnedenen; zij stond symbool voor de *dogma's*, die dan ook *buiten werking werden gesteld* (Ef.2:15) of *uitgewist* (Kol.2:14).

Dit bewijst zonder meer, dat de apostelen van de Besnijdenis geen zeggenschap hebben over de heiligen van vandaag, de tijd waarin het evangelie van genade en verzoening klinkt. Sterker nog: er is geen enkele aanwijzing dat er vergaderingen gehouden moeten worden van enig 'overkoepelend orgaan', of die nu 'synodes' heten, 'concilies' of welke andere naam er maar voor bedacht wordt.

Plaatselijk bestuur

Paulus gaf duidelijke voorschriften voor de *plaatselijke* ekklesia's, hun oudsten, opzieners en dienaren. Die instructies worden in het algemeen genegeerd en verdraaid. De conclusie is dat zelfs als de Heer zelf ons een complete blauwdruk of schema had gegeven voor de organisatie van de kerk op aarde als geheel, maar zeer weinigen deze zouden volgen.

Bestuur is *plaatselijk*. Niemand van buiten heeft het recht om de beslissingen van de plaatselijke oudsten te verwerpen of over hen te regeren. Hun positie is de enige schriftuurlijke basis voor bestuur en leiding geven. Hun oordeel is doorslaggevend en beslissend; er is geen hoger tribunaal. Iedereen en elke groep die hen buitenspel zet gaat tegen de Schrift in. Die mensen of groepen zouden niet erkend moeten worden door hen die zich aan Gods orde willen houden.

Eén hoofd: Christus Jezus

Wie geen levende relatie met onze levende Heer heeft, realiseert zich niet, dat Hij het hoofd is van het lichaam van Christus. Hij leidt ieder lid, zoals ons letterlijke hoofd ieder lid van ons lichaam stuurt. Wie Hem zo niet kent, zal de noodzaak voelen voor een aardse representant voor dat hoofd, een vervanging, een paus of andere voorzittende. Hij zal ook verlangen naar een organisatie die het lichaam van Christus vervangt. Maar wij, die Hem kennen en erkennen, *willen geen ander hoofd!*

Allen die van Christus zijn, zijn al verenigd door één geest en zijn al één lichaam, een levend en levenskrachtig organisme, waarvan Christus zelf het hoofd is. Laten wij Hem niet afzetten! Hij alleen is in staat hoofd te zijn van zijn ekklesia. Laten we ervoor waken een organisatie te vormen die verder reikt dan onze plaatselijke ekklesia.

Aanpassing van de heiligen

Het begin van het huidige beheer van Gods genade bracht veel veranderingen met zich mee. Hierdoor werd *aanpassing* van de heiligen noodzakelijk (Ef.4:12). Figuurlijk wordt dit voorgesteld als de overgang van onmondigheid naar de staat van volwassen man (Ef. 4:13; 1 Kor.13:10). De nieuwe hemelse bestemming scheidt de heiligen van de aardse, fysieke zegeningen, die ze hadden genoten als gasten van Israëls verbonden. Door de nieuwe status van de natiën werd het nodig dat hun geestelijke groei compleet werd gemaakt, zodat zij werkelijk complement van Christus te midden van de hemelingen konden zijn.

De geestelijke gaven geven ons een illustratie van de veranderingen. 1 Korintiërs 12 toont ons wat de natiën bezaten voordat het geheimenis werd onthuld. Efeziërs 4 laat zien wat de gaven voor de gemeente in de huidige tijd zijn. De veranderingen zijn groot. *De meeste aardse gaven vervielen bij deze aanpassing.* Ze zijn niet langer nodig. Van de gaven die gelden voor het beheer van het geheimenis waren apostelen, profeten en leraars al eerder bekend. Zij vormen de band met het verleden. Evangelisten en herders zijn nieuw; zij bezaten voorheen niet de status van gave.

Zie bijlage

Deze lijst van geestelijke gaven in Paulus' dienst kan ons helpen bij het bestuderen van deze gaven.

- In de eerste kolom, de vroegste tijd, zien wij negen tijdelijke gaven die *bevorderlijk* waren. Zij bestonden tijdens de era van overgang tussen het beheer van Pinksteren en het huidige beheer van het geheimenis (genade). Het gaat om individuele gaven van de geest.
- Vervolgens zien wij acht gemeenschappelijke gaven, verbonden met het lidmaatschap van het lichaam van Christus. Zij staan in volgorde van rang. Let op dat de eerste drie terugkeren in Efeziërs.
- Vervolgens zien wij een bijzondere lijst met gaven die afgedaan hadden zodra de rijpheid, de volwassenheid kwam.
- De laatste kolom geeft ons de feiten uit Efeziërs. Bovenaan staan de gaven die werden gegeven voor de aanpassing van de heiligen; onderaan zien wij dat twee ervan zijn beperkt tot het fundament. Drie geestelijke gaven zijn nog over voor vandaag: evangelisten, herders en leraars.

De sleutel tot begrip

Het is zeer belangrijk dat we moeite doen om de verhouding tussen de gaven in 1 Korintiërs en Efeziërs duidelijk boven tafel te krijgen. Sommigen hebben onhoudbare visies op deze verhouding. Daarop zijn weer twee uiterste en tegengestelde standpunten gebaseerd.

- Het ene standpunt wordt gedeeld door een groot aantal vurige gelovigen. Zij maken er aanspraak op dat alle gaven door geloof kunnen worden toegeëigend en dat veel gaven ook vandaag nog worden uitgeoefend. Zoals in Korinte het geval was leggen zij nadruk op de gave van het spreken in tongen. Ook genezing wordt benadrukt.
- Op het andere, uiterste standpunt staan sommigen die 1 Korintiërs helemaal naast zich neerleggen, met als reden dat wij geen enkele overeenkomst met de gelovigen hebben voor wie deze brief bestemd was. Ons wordt voorgehouden dat de bediening van het geheimenis volkomen uniek is en geen enkele overeenkomst met 1 Korintiërs heeft en zich ook niet verder ontwikkelt vanuit deze brief. In deze visie is het geheimenis in Efeziërs nieuw *geschapen* en stijgt ver boven alle vroegere brieven uit.

In tegenstelling tot beide standpunten illustreren zowel Korintiërs als Efeziërs de verhouding tussen de twee in de vorm van een beeldspraak: *onmondigheid* tegenover rijpheid of volwassenheid. Dit is de sleutel tot het verstaan van beide schriftgedeelten en hun onderlinge verhouding.

Deze beeldspraak vermijdt beide uiterste standpunten. Zij bevestigt dat sommige gaven die in het verleden bestonden ook vandaag nog voor ons bestemd zijn. Zij stemt in met het opzij zetten van de mindere gaven, terwijl de grotere blijven.

Paulus en anderen waren al apostelen en leraars in 1 Korintiërs en bleven dat in Efeziërs.

Zij werden niet herbenoemd, alsof hun vorige dienst niet werd erkend.

Aanpassing door hemelse roeping

Het gaat hier niet om de beeldspraak van een nieuwe schepping. Een mens wordt niet geschapen als hij volwassenheid bereikt. Sommige dingen blijven zoals ze waren. Andere vervallen, omdat ze slechts geschikt zijn voor de tijd van onmondigheid. De gelovigen uit de natiën hadden een aantal zaken genoten als gasten van Israëls verbonden van de belofte. Die zaken passen echter niet bij de geestelijke, hemelse zegeningen die de huidige genade kenmerken. Misschien zouden we een dergelijke verandering vandaag de dag een reorganisatie noemen. Als een groot bedrijf zijn kernactiviteiten of zijn product wijzigt, dan worden sommige van de vroegere machines onbruikbaar en overbodig. Die worden afgedankt. Het bedrijfssysteem wordt herzien en aan de nieuwe omstandigheden aangepast. Dat gebeurde ook toen het handvest van ons geloof (*in Efeziërs*) voor het eerst werd gegeven. Sommige dingen werden volledig afgeschaft, andere slechts aangepast. Aardse diskwalificaties verdwenen (*evenals aardse voorrechten*).

In Paulus' voorbereidende brieven worden de gelovigen gezien in hun periode van jeugdigheid. Zij staan op de rand van mannelijke rijpheid. Sommige gaven die hun in die periode werden gegeven waren overblijfselen uit de tijd van onmondigheid. Andere waren bedoeld om zich te ontwikkelen in hun volwassenheid. De jeugd leert te spreken en te zorgen voor het lichaam. Dit wordt gerepresenteerd door de gaven van genezing en van 'tongen'. De voornaamste taak voor een jongere is scholing en training voor de plichten van het volwassen leven. In de jonge jaren houdt men zich bezig met het ontwikkelen van het 'zelf', niet met zorg voor anderen of de verplichtingen die horen bij volwassenheid.

Gaven die bevorderlijk zijn

De manifestaties van de geest uit Korintiërs waren *bevorderlijk* (1 Korintiërs 12:7). Aan deze geïnspireerde aanduiding moeten wij niet voorbijgaan (*hoewel zij niet is vertaald*). Dit leert ons dat deze gaven niet ideaal van karakter waren. Zij waren ook niet blijvend. Zij vormden tijdelijke maatregelen die de leegte moesten opvullen die sindsdien is gedicht.

Er waren twee soorten gaven die *bevorderlijk* waren:

- Sommige verbonden hen met het koninkrijk en de krachten van de komende eon. Dat waren *machtige daden, genezing, talen en vertaling*. Deze vinden hun

volle vervulling in het duizendjarig rijk. Menselijk gesproken waren deze gaven steeds meer tot bloei gekomen, als Israël in Handelingen haar Messias niet had verworpen. Toch zouden ze slechts zijn uitgeoefend in onderschikking aan Israël. Zij konden niet blijven voortbestaan toen Israël (tijdelijk) terzijde was gesteld.

- De andere gaven waren gekoppeld aan de steeds dichterbij komende verandering, als Israël eenmaal zou zijn verworpen. Omdat zij niet wisten wat hun te wachten stond, zouden de Korintiërs vanzelfsprekend tot dwaasheid en onwetendheid zijn vervallen. Daarom waren bijzondere gaven nodig van *kennis* en *wijsheid*. Hun geloof zou schipbreuk lijden, zoals dat gebeurde bij velen uit Israël toen het koninkrijk uitbleef. Daarom was er de noodzaak voor de gave van *profetie*, om directe boodschappen van God te ontvangen. Geesten moesten worden *onderscheiden* om te voorkomen dat men een weg op werd geleid die tegen Gods wil inging.

Al deze gaven vinden wij terug in Paulus' brief aan hen. Alle gaven uit de eerste groep worden geïllustreerd door voorbeelden in Handelingen, dat begint met een bijzondere uiting van *talen* en eindigt met een opmerkelijk voorbeeld van *genezing*.

Evangelisten, herders, leraars

Laten wij scherp letten op het tegengestelde effect van de moderne geestesgaven – genezing en tongentaal – en de gaven door God aan ons gegeven. De eerste slepen ons terug in onmondigheid; de laatste brengen ons de mannelijke rijpheid. Herders, evangelisten en leraars zijn gegeven:

‘tot aanpassing van de heiligen tot dienstwerk, tot opbouw van het lichaam van Christus, totdat wij allen zouden geraken tot de eenheid van het geloof en van de bewustwording van de zoon van God, tot gerijpt man, tot het formaat van het volgroeid zijn van het complement van de Christus, opdat wij geen onmondigen meer zouden zijn, zwalkend en meegedragen door iedere wind van leer ...’
(Efeziërs 4:12-14, CV).

Talen zijn door God gerangschikt als de minste van alle gaven van de onmondigheid. Ware herders, evangelisten en leraars leiden je in tegengestelde richting: naar de geestelijke rijpheid. Dat is hun bijzondere functie, als ze betrouwbaar zijn.